

ผลของการสอนแบบ 4 แมท ต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลสุติศาสตร์
ของนักศึกษาพยาบาล

นางสาวชุตินา อัมพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2544
ISBN 974 -03 -1318 -3
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑ ๕ ๕๑.๕ ๕๔๖

I 202๓4 466

THE EFFECT OF 4 MAT TEACHING MODEL ON OBSTETRIC NURSING PROBLEM
SOLVING ABILITY OF NURSING STUDENTS

Miss Chutima Umpun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Nursing Science in Nursing Education

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

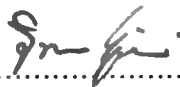
Academic year 2001

ISBN 974-03-1318-3

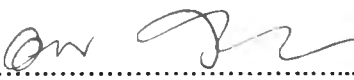
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการสอนแบบ 4 แมท ต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางการ
พยาบาลศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาล
โดย นางสาวชุติมา อัมพันธ์
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา รัชชกุล

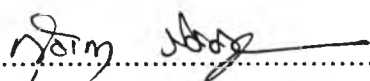

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญรัชชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา รัชชกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

ชุดิมา อำพันธ์ : ผลของการสอนแบบ 4 แมท ต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาล (THE EFFECT OF 4 MAT TEACHING MODEL ON OBSTETRIC NURSING PROBLEM SOLVING ABILITY OF NURSING STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. สุชาดา รัชชกุล. 102 หน้า. ISBN 974 -03 -1318 -3

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการสอนแบบ 4 แมท และความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ 4 แมท กับกลุ่มที่สอนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 44 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่ายและแบ่งกลุ่มด้วยวิธีการจับคู่ได้กลุ่มทดลอง 22 คน และกลุ่มควบคุม 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการสอนแบบ 4 แมท จำนวน 4 ชุด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบอัตนัยประยุกต์ (Modified Essay Questions : MEQ) วัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบสอบด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.816 คำนีความยากง่ายเท่ากับ 0.55 และค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบ 4 แมท หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลหลังการทดลอง กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบ 4 แมท สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....การพยาบาลศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2544.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4377561936 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEYWORD : 4 MAT TEACHING MODEL / OBSTETRIC PROBLEM SOLVING ABILITY / NURSING STUDENTS

CHUTIMA UMPUN : THE EFFECT OF 4 MAT TEACHING MODEL ON OBSTETRIC NURSING PROBLEM SOLVING ABILITY OF NURSING STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. SUCHADA RATCHUKUL. Ed. D. 102 pp. ISBN 974 -03 -1318 -3

The purposes of this quasi-experimental research were to compare the obstetric problem solving ability of nursing students before and after taught by 4 MAT teaching method, and between the nursing students who were taught by 4 MAT teaching method and those by regular teaching method. Samples consisted of 44 third year nursing students being study obstetric nursing subject at the Prachomklao Nursing College, selected by simple random sampling into one experimental group and one control group, 22 in each group. All research instruments were developed by the researcher and test for content validity by the experts. The experimental instrument were 4 lesson plans. Data was gathered by Modified Essay Questions (MEQ). The instrument was test the reliability by Cronbach's Alpha Coefficient was 0.816, index of difficulty was 0.55 and discrimination power was 0.90. Statistical methods used in data analysis were mean, standard deviation and t-test statistic.

The major findings were as follows :

1. The obstetric problem solving ability of nursing students in the 4 MAT teaching group after experiment was significantly higher than before the experiment, at the .05 level.
2. The obstetric problem solving ability of nursing students in the 4 MAT teaching group was significantly higher than those in the regular teaching group , at the .05 level.

Field of study.....Nursing Education.....

Academic year.....2001.....

Student's signature.....*fa*.....

Advisor's signature.....*Suchada Ratchukul*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา รัชกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ตลอดจนให้ความสนใจและเอาใจใส่ แก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดช่วงระยะเวลาที่ศึกษา ทำให้ศิษย์รู้สึกซาบซึ้งในคำว่า “ ครู ” และจะนำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานต่อไป ศิษย์ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.เนตร อังชสวัสดิ์ ที่ให้ความรู้และคำแนะนำกับผู้วิจัยดังเช่นลูกศิษย์คนหนึ่ง ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาช่วยตรวจสอบและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการทำวิจัย ขอขอบคุณอาจารย์ในกลุ่มวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์และกุมารเวชศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อผู้วิจัยตลอดการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนคุณกนกภรณ์ อ่วมพราหมณ์ คุณณัฐพร อานามวัฒน์ และคุณอังสินี ทองจุไร ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอบคุณกัลยาณมิตรที่ห่วงใยและให้การช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ศึกษา คุณยุคลธร แจ่มฤทธิ์ที่อุทิศแสงไฟยามค่ำคืนและช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆในการทำวิจัย

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อชดและคุณแม่ยาใจ อำพันธ์ และน้องเฉลิมพงษ์ อำพันธ์ ที่สนับสนุนด้านการศึกษาโดยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง ขอขอบคุณคุณชัชฌพงษ์ เทียนชัยทัศนีย์ ที่เอื้ออำนวยในการศึกษาและเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา ประโยชน์ทั้งหลายที่เกิดจากงานวิจัยนี้ขอมอบแด่ คุณยายไย เทียนสุวรรณ อันเป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัย

ชุตินา อำพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.3 แนวเหตุผลและสมมติฐาน.....	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์.....	10
2.2 การสอนแบบ 4 แมท	18
2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล.....	31
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
3.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	72
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	72
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	75
รายการอ้างอิง.....	77

สารบัญ (ต่อ)

๗

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	86
ภาคผนวก ข	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	90
ภาคผนวก ค	ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย.....	93
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....		102

1	การแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	52
2	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลศาสตร์ ของนักศึกษาพยาบาลระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ.....	60
3	ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามเพศและอายุ.....	65
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลศาสตร์ ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่สอนแบบ 4 เมท และกลุ่มที่สอนตามปกติ.....	66
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลศาสตร์ จำแนกตามขั้นตอนการแก้ปัญหาระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของ นักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่สอนแบบ 4 เมท และกลุ่มที่สอนตามปกติ.....	67
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลศาสตร์ ของนักศึกษาพยาบาลระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ 4 เมท และกลุ่มที่สอนตามปกติ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง.....	68
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลศาสตร์ จำแนกตามขั้นตอนการแก้ปัญหานักศึกษาพยาบาลระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ 4 เมท และ กลุ่มที่สอนตามปกติ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง.....	69

สารบัญแผนภาพ

ญ

แผนภาพที่	หน้า
1 ความแตกต่างของการเรียนรู้.....	19
2 ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบ.....	20
3 ความถนัดของสมองซีกซ้าย - ซีกขวา.....	23
4 รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบ.....	26
5 วงจรการเรียนรู้ 8 ขั้นตอน	27